

CONFISQUATIES

contanten in je handen krijgt, ben je er weer naast. Er wordt namelijk een rekening-courant bij de *Yokohama Specie Bank* voor je geopend, waar deze rest als deposito wordt gestort en waarvan je iedere maand f 45 af mag halen voor levensonderhoud.

... Vele kostbaarheden verdwijnen dus onder de grond en voorlopig schijnt de Indo-Europese gemeenschap niet van zins te zijn aan de inlevering mee te doen.'¹

Vijf dagen later, 17 januari:

'Van de 100 karaat aan edelstenen die de Indo-gemeenschap moet opbrengen, is nog geen 15 binnen ... De grote steden zijn allemaal achterstallig. Batavia leverde nog slechts 22 % van hetgeen de Japanners geëist hebben, Malang 15 %, Soerabaja 14 %. Het meeste bracht op het eiland Madoera, nl. 227 %, gevolgd door de Midden-Javaanse Vorstenlanden met 113 %. De residentie [Bandoeng] is al aan haar quantum toe ... De Chinese gemeenschap van Bandoeng moet 200 karaat opbrengen.'²

23 januari:

'De Indo's zijn tenslotte ook gecapituleerd onder de Japanse dreigementen van terreur, als er niet genoeg edelgesteenten binnenkwamen. De inleveringstermijn is tot het einde van de maand verlengd. Schoonmama is met een bezwaard hart met twee kleine steentjes, tezamen 0,34 karaat, naar een bank gegaan en heeft er 85 papieren Japanse guldens voor gekregen.³ Het lijkt overigens wel een reclameweek voor 'De Bijenkorf': bij inlevering van 1 karaat wordt een bon verstrekt waarmee men tegen de officiële prijs in het warenhuis Tjioda stof voor een japon mag kopen.'⁴

Het Japanse militaire bestuur maakte na afloop van de aktie bekend dat aan goud tweemaal de raming (beter: de aanslag) was binnengekomen, nl. voor een waarde van f 30 mln, en dat bij de inlevering van edelstenen delen van Oost- en Midden-Java een veelvoud van de raming hadden opgebracht: Besoeki bijna het vijftien-, Madoera het tien-, de Vorstenlanden, Kedoe en Kediri het vijfvoud – daarentegen was in de residentie Batavia maar 60 % van de raming opgebracht en in de stadsgemeente Batavia maar 40 %.

¹ Bouwer: 'Dagboek', p. 304-05 (12 jan. 1945). ² A.v., p. 305-06 (17 jan. 1945). ³ Blijkens de dagaantekeningen van de voorzitter van het comité van Indische Nederlanders te Bandoeng hadden dezen op 15 januari 19 karaat diamant ingeleverd en op 21 januari 166 karaat, waar op 5 februari nog eens 335 karaat waren bijgekomen. Zo groot was de angst! ⁴ Bouwer: 'Dagboek', p. 307 (23 jan. 1945).